

Beleidsregels eenmalige energietoeslag Dordrecht 2023

Het Dagelijks Bestuur,

overwegende dat

- het gewenst is om aparte, tijdelijke beleidsregels vast te stellen omtrent de eenmalige energietoeslag, zodat kan worden aangegeven in welke situaties en onder welke voorwaarden een inwoner in aanmerking kan komen voor de eenmalige energietoeslag 2023;

gelet op

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikelen 11 en 35 van de Participatiewet;
- de afstemming met de Regionale cliëntenraad, waaraan de beleidsregels zijn toegezonden;

besluit:

vast te stellen, de navolgende Beleidsregels eenmalige energietoeslag Dordrecht 2023

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- Aio-uitkering*: de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen;
- Bbz 2004*: het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004;
- Dagelijks Bestuur*: het Dagelijks Bestuur van het openbaar lichaam Sociaal;
- de energietoeslag*: de eenmalige energietoeslag 2023 zoals bedoeld in artikel 35 lid 4, 5 en 6 van de Participatiewet;
- de wet*: Participatiewet;
- IOAW*: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- IOAZ*: de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- Wettelijk sociaal minimum (WSM)*: de op de leef- en woonsituatie van toepassing zijnde bijstandsnorm, vastgesteld overeenkomstig de bepalingen in hoofdstuk 3 van de wet. Er wordt geen rekening gehouden met de kostendelersnorm.

Artikel 2 Doelgroep en voorwaarden

- De energietoeslag is bedoeld voor alleenstaanden en gezinnen met een laag inkomen en laag vermogen als bedoeld in de artikelen 6 en 7.
- De energietoeslag heeft betrekking op het jaar 2023.
- De noodzaak voor de energietoeslag wordt niet vastgesteld.

4. Geen recht op de energietoeslag heeft de persoon die:
 - a. niet woonachtig is in Dordrecht;
 - b. jonger is dan 21 jaar;
 - c. in een inrichting verblijft en de inrichting voorziet in de energiekosten;
 - d. in detentie verblijft;
 - e. dak- of thuisloos is;
 - f. in aanmerking komt voor studiefinanciering op grond van artikel 3.1, eerste of tweede lid, van de Wet studiefinanciering 2000.
5. De 'Beleidsregels Minimabeleid Drechtsteden' zijn niet van toepassing op de aanvragen voor de energietoeslag.

Artikel 3 Hoogte en betaling energietoeslag

1. De hoogte van de energietoeslag bedraagt € 820 per alleenstaande en per gezin.
2. De energietoeslag wordt gespreid uitbetaald in twee gelijke delen van € 410.

Hoofdstuk 2 Ambtelijke verlening energietoeslag

Artikel 4 Ambtshalve doelgroep

1. De energietoeslag kan ambtshalve worden toegekend aan alleenstaanden en gezinnen waarop op 1 oktober 2023 geen uitsluitingsgrond van toepassing is zoals bepaald in artikel 2, vierde lid, en die een uitkering op basis van (een van) de volgende regelingen ontvangen of hebben ontvangen:
 - a. Energietoeslag 2022, waarvan het Inlichtingenbureau vaststelt dat het inkomen niet is veranderd en sprake is van een laag vermogen;
 - b. Algemene bijstand in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023;
 - c. IOAW in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023, waarvan het Inlichtingenbureau vaststelt dat sprake is van een laag vermogen;
 - d. IOAZ in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023, waarvan het Inlichtingenbureau vaststelt dat sprake is van een laag vermogen;
 - e. Bbz 2004 in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023, waarvan het Inlichtingenbureau vaststelt dat sprake is van een laag vermogen;
 - f. Bijzondere bijstand in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023;
 - g. Persoonlijk minimabudget in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023;
 - h. Aio-uitkering in de periode van 1 januari 2023 tot 1 oktober 2023;
 - i. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen in 2023.
2. Van de alleenstaanden en gezinnen bedoeld in lid 1 staat vast dat sprake is van een laag inkomen en laag vermogen.

Hoofdstuk 3 Aanvraag energietoeslag

Artikel 5 Aanvraag

1. De alleenstaanden en gezinnen met een laag inkomen en laag vermogen die de energietoeslag niet ambtshalve ontvangen kunnen een aanvraag indienen voor de energietoeslag.
2. Een aanvraag voor de energietoeslag kan worden ingediend vanaf een nader door het Dagelijks Bestuur te bepalen datum die op de website wordt gepubliceerd. De aanvraagperiode sluit op 1 april 2024.
3. De aanvraag wordt ingediend via het daarvoor beschikbaar gestelde aanvraagformulier op de website van de Sociale Dienst Drechtsteden of schriftelijk via Sociale Dienst Drechtsteden, Postbus 619, 3300 AP Dordrecht.
4. Bij de aanvraag wordt tenminste overgelegd:
 - a. de bewijzen van het inkomen van aanvrager en eventuele partner van de laatste gehele kalendermaand voor datum aanvraag;
 - b. een verklaring dat sprake is van een laag vermogen;
 - c. een kopie van een identiteitsbewijs;
 - d. een kopie van een bankpas of recent bankafschrift met daarop het rekeningnummer en de tenaamstelling.
5. Bij de afhandeling van de aanvraag is de laatst door de aanvrager ingediende verklaring, bijvoorbeeld met betrekking tot de inkomsten of woonsituatie, leidend.

Artikel 6 Laag inkomen

1. Er is sprake van een laag inkomen als het inkomen lager is dan 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum. Bij een hoger inkomen bestaat geen recht op de energietoeslag.
2. Het in aanmerking te nemen inkomen wordt bepaald aan de hand van het inkomen van de laatste gehele kalendermaand voor datum aanvraag.
3. De middelen bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de wet worden niet tot het inkomen gerekend.
4. Onder inkomen wordt in ieder geval verstaan:
 - a. inkomen uit arbeid;
 - b. inkomen uit de eigen onderneming;
 - c. inkomen uit een uitkering;
 - d. inkomen uit verhuur; en
 - e. inkomen uit partner- en/of kinderalimentatie.
5. In afwijking van artikel 32, tweede lid, onderdeel a van de wet worden een teruggave inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen niet als inkomen in aanmerking genomen.
6. De verschuldigde inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen over inkomen waarover geen loonbelasting is geheven wordt gesteld op het percentage van dat inkomen genoemd in artikel 6, tweede lid, van het Bbz 2004.

Artikel 7 Laag vermogen

1. Er is sprake van een laag vermogen als de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, derde lid, van de wet niet wordt overschreden.
2. Als vermogen wordt aangemerkt: de beschikbare geldmiddelen op betaal- en spaarrekeningen.
3. Aan de hand van een verklaring van de aanvrager wordt vastgesteld of sprake is van een laag vermogen.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 8 Hardheidsclausule

Het Dagelijks Bestuur kan afwijken van de beleidsregels indien de toepassing ervan tot onbillijke uitkomsten leidt. Het Dagelijks Bestuur kan in een dergelijk geval, gelet op alle individuele omstandigheden, beoordelen dat de aanvrager alsnog in aanmerking komt voor de energietoeslag.

Artikel 9 Citeertitel, inwerkingtreding en duur

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als 'Beleidsregels eenmalige energietoeslag Dordrecht 2023'.
2. De beleidsregels treden in werking op de dag na de bekendmaking en werken terug tot en met 7 oktober 2023.
3. De beleidsregels vervallen op 1 september 2024.

Aldus besloten door het Dagelijks Bestuur op 26 oktober 2023,

de secretaris,
drs. D.J. van Maanen

de voorzitter,
drs. P.J. Heijkoop

CONCEPT

Toelichting

Het kabinet heeft wegens de aanhoudende hoge energielasten besloten om in 2023 nogmaals een energietoeslag mogelijk te maken voor huishoudens met een laag inkomen. Gemeenten kunnen deze energietoeslag 2023 opnieuw verstrekken via de categoriale bijzondere bijstand (artikel 35 lid 4 Participatiewet). Anders dan bij de verstrekking via de individuele bijzondere bijstand behoeven gemeenten hierbij niet vast te stellen dat het huishouden ook daadwerkelijk is geconfronteerd met een sterk gestegen energierekening en dat het huishouden deze sterk gestegen energierekening financieel niet kan dragen. Verstrekking via de categoriale bijzondere bijstand is daarmee aanzienlijk minder complex en arbeidsintensief. Het kabinet heeft gekozen voor deze meer generieke oplossing omdat de doelgroep van de energietoeslag dermate groot is dat het niet uitvoerbaar is om al deze huishoudens via het maatwerk van de individuele bijzondere bijstand financiële ondersteuning te bieden.

Gemeenten hebben daarnaast de bevoegdheid om de eenmalige energietoeslag ambtshalve te verstrekken, dus zonder schriftelijke aanvraag. Op deze wijze kunnen gemeenten een relatief groot deel van de doelgroep snel bedienen zonder dat de betrokkenen hier iets voor behoeven te doen. Het kan daarbij gaan om bijstandsgerechtigden, maar ook om andere huishoudens met een laag inkomen waarvan de getoetste inkomensgegevens bij de gemeente bekend zijn, bijvoorbeeld in het kader van de bijzondere bijstand of het gemeentelijk minimabeleid. Huishoudens met een laag inkomen aan wie de energietoeslag niet ambtshalve kan worden toegekend, kunnen via een aanvraag bij de gemeente in aanmerking komen voor de tegemoetkoming.

De eenmalige energietoeslag is bedoeld voor huishoudens met een laag inkomen. Gemeenten hebben de bevoegdheid om zelf nader invulling te geven aan wat onder een 'laag inkomen' moet worden verstaan en of vermogen in aanmerking wordt genomen. In deze beleidsregels is vastgelegd onder welke voorwaarden inwoners van Dordrecht in aanmerking kunnen komen voor de energietoeslag 2023.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Begrippen die in onderhavige regeling worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de wet. Daarom worden bepaalde begrippen niet opnieuw gedefinieerd. Waar bepaalde begrippen wel nadere definiëring behoeven zijn deze opgenomen in dit artikel.

Artikel 2 Doelgroep en voorwaarden

De doelgroep van de eenmalige energietoeslag is de alleenstaande en het gezin met een laag vermogen, met een inkomen op of net boven het sociaal minimum ('laag inkomen') en waarop geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn. De inwoners met een laag inkomen zijn: de groepen genoemd in artikel 4, eerste lid, die de energietoeslag ambtshalve ontvangen, en de groep met een inkomen tot 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum die een aanvraag kan indienen zoals bepaald in de artikelen 5, 6 en 7.

In lid 4 worden de groepen opgesomd die zijn uitgesloten van het recht op de eenmalige energietoeslag. Deze opsomming is niet cumulatief. Het zijn groepen waarvan vaststaat dat zij geen energierekening hebben, zoals personen die in detentie verblijven of zijn ingeschreven als ingezetene met enkel een briefadres in de basisregistratie personen.

Artikel 3 Hoogte en uitbetaling energietoeslag

De hoogte van de energietoeslag is vastgesteld op een bedrag van € 820 per alleenstaande en per gezin. De uitbetaling vindt gespreid plaats, namelijk in twee delen van € 410.

Artikel 4 Ambtshalve doelgroep

Uit artikel 35, vijfde lid, van de Participatiewet volgt dat de eenmalige energietoeslag ook ambtshalve kan worden vastgesteld en verstrekt, dus zonder schriftelijke aanvraag. De bedoeling is dat op deze manier zoveel mogelijk huishoudens worden bereikt. De doelgroep aan wie ambtshalve kan worden vastgesteld zijn de alleenstaanden en gezinnen van wie de inkomensgegevens al bekend zijn door een lopende of recente uitkering op grond van een van de opgesomde regelingen. Denk hierbij aan een alleenstaande die in juni 2023 bijzondere bijstand heeft ontvangen en waarbij het inkomen dus reeds recentelijk vastgesteld is. Van de alleenstaanden en gezinnen die in de genoemde periode een uitkering hebben ontvangen op grond van een van de genoemde regelingen, en indien van toepassing de inkomens- en/of vermogenscheck door het Inlichtingenbureau hebben doorstaan, staat vast dat sprake is van een laag inkomen en vermogen

(behoudens uitzonderingen zoals fraude). Indien een uitsluitingsgrond zoals genoemd in artikel 2 lid 4 van deze beleidsregels van toepassing is op 1 oktober 2023, bestaat geen recht.

Artikel 5 Aanvraag

Huishoudens aan wie de energietoeslag niet ambtshalve wordt toegekend, kunnen via een aanvraag in aanmerking komen voor de energietoeslag. Hiervoor wordt een digitaal aanvraagformulier beschikbaar gesteld, waarbij de minimaal noodzakelijke gegevens en bewijsstukken moeten worden ingeleverd. Op het moment van het vaststellen van de beleidsregels is de datum waarop de aanvraagprocedure wordt opengesteld nog niet bekend. Deze wordt te zijner tijd bekendgemaakt op de website van de Sociale Dienst Drechtsteden. Een aanvraag voor de energietoeslag kan tot 1 april 2024 worden ingediend. Bij de afhandeling van de aanvraag is de laatst door de aanvrager ingediende verklaring, bijvoorbeeld met betrekking tot de inkomsten of woonsituatie, leidend.

Om te voorkomen dat de bijstand ten onrechte wordt verstrekt, heeft de aanvrager op grond van artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet de verplichting om op verzoek of onmiddellijk uit eigen beweging melding te doen van alle feiten en omstandigheden die van invloed kunnen zijn op het recht op bijstand. Op grond van artikel 17, tweede lid, van de Participatiewet, is de bijstandsgerechtigde verplicht om desgevraagd medewerking te verlenen aan controles of is voldaan aan de inlichtingenplicht en aan onderzoek naar mogelijke fraude.

Bij twijfel over de juistheid van de bij de aanvraag aangeleverde gegevens kan worden besloten nadere bewijsstukken op te vragen alvorens over te gaan tot toekenning van bijstand. Daarnaast kan het college op grond van artikel 53a, zesde lid, van de Participatiewet onderzoek instellen, ook indien de bijstand al is verleend, naar de juistheid van de gegevens. Indien het onderzoek daartoe aanleiding geeft kan worden besloten tot herziening of intrekking van de bijstand.

Artikel 6 Laag inkomen

De aanvrager komt in aanmerking voor de energietoeslag als het inkomen lager is dan 120 procent van het Wettelijk sociaal minimum. Het inkomen van de laatste gehele kalendermaand voor datum aanvraag wordt in aanmerking genomen.

Bij zelfstandigen geldt voor de energietoeslag het netto-inkomen uit bedrijf of beroep van het laatste kwartaal.

Artikel 7 Laag vermogen

Om in aanmerking te komen voor de energietoeslag moet sprake zijn van een laag vermogen. Er geldt een eenvoudige vermogenstoets waarbij niet wordt gekeken naar eventueel vermogen in een auto of woning. Bij de aanvraag dient de inwoner te verklaren dat het vermogen op bankrekeningen lager is dan de voor hem of haar van toepassing zijnde vermogensgrens. Hierbij wordt dezelfde vermogensgrens gehanteerd als bij de algemene bijstand en individuele bijzondere bijstand.

Artikel 8 Hardheidsclausule

Dit artikel geeft ruimte aan het Dagelijks Bestuur om in bijzondere, schrijnende en onvoorziene gevallen af te wijken van de bepalingen zoals neergelegd in deze beleidsregels. Zo kan worden afgeweken van een bepaling als toepassing hiervan volgens het Dagelijks Bestuur een onredelijke uitkomst heeft voor de aanvrager. Een uitkomst is in ieder geval onredelijk als de doelen van de energietoeslag door het toepassen van de regels juist niet worden gehaald. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de aanvrager op het moment van aanvragen niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was.

Artikel 9 Citeertitel, inwerkingtreding en duur

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.